

Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. Dra Jana Sehna
V TURNIEJ WIEDZY KRYMINALISTYCZNEJ
Kraków, 14–16 kwietnia 1999 rok

1. Chromatografia cienkowarstwowa służy przede wszystkim do:

- a) określania składu chemicznego substancji (identyfikacja indywidualna),
- b) badań porównawczych (czy badane substancje są takie same, czy też nie),
- c) badań ilościowych (ile danej substancji znajduje się w śladzie i w jakim stężeniu).

2. Test szczytowego napięcia, jest jednym z testów stosowanych w toku:

- a) diagnozowania zmian psychicznych i oceny sprawności charakterystycznych dla osób dotkniętych organicznymi uszkodzeniami OUN,
- b) identyfikowania niewielkich ilości substancji np. materiałów łatwopalnych metodą spektrometrii masowej,
- c) ekspertyzy poligraficznej (wariograficznej).

3. Masy silikonowe są wykorzystywane do:

- a) obróbki materiałów światłoczułych w celu uzyskania tzw. fotografii szybkiej (gotowe zdjęcie już w toku oględzin miejsca przestępstwa),
- b) odwzorowania mikronierówności powierzchniowych śladów będących odciskami,
- c) konserwowania śladów zapachowych zdjętych z dowodów rzeczowych np. rękawiczki pozostawionej przez nieznaną osobę na miejscu zdarzenia.

4. Metoda PCR (reakcji łańcuchowej polimerazy) w badaniach DNA, przede wszystkim umożliwia:

- a) badanie DNA mitochondrialnego,
- b) badanie DNA kodującego,
- c) badanie znikomej ilości DNA, pozwalając na zwielokrotnienie dowolnego fragmentu DNA.

5. Metoda spektrografii konturowej, to:

- a) metoda badawcza stosowana w mechanoskopii,
- b) metoda identyfikacji śladów obuwia,
- c) metoda identyfikacji głosu, której autorem był L.G.Kersta.

6. Fenotypowi A odpowiada genotyp:

- a) AA,
- b) AA, AO,
- c) AA, OO.

7. Wyodrębnienie się kryminalistyki jako nauki datować można z całą pewnością od momentu utworzenia pierwszego uniwersyteckiego Instytutu Nauk Policyjnych. Stało się to:

- a) w 1893 r. w Austrii,
- b) w 1902 r. w Anglii,
- c) w 1902 r. w Szwajcarii.

8. Pseudośrodowisko paranoiczne, to:

- a) wymaginowana organizacja osób, które są włączone w „spisek” przeciwko pacjentowi,
- b) osoby bliskie choremu lub pozostające z nim w silnych związkach emocjonalnych, którym może udzielić się obłąd drogą indukcji,
- c) zespół tych cech środowiska, w którym żyje chory, które odgrywają istotną rolę w ukształtowaniu jego obłądu.

9. Wzory śladów czerwieni wargowej bada się:

- a) jedynie w stosunku do wargi dolnej,
- b) bierze się pod uwagę cały zabezpieczony ślad,
- c) bierze się pod uwagę środkowy fragment czerwieni wargowej dolnej.

10. Napis „GR” lub „Gren” wytłoczony na podstawie łuski świadczy o tym, że mamy do czynienia z:

- a) nabojem śrutowym,
- b) nabojem gazowym,
- c) nabojem hukowym (alarmowym),

11. W przypadku przejścia pocisku przez przeszkodę:

- a) otwór wlotowy jest zawsze większy od otworu wylotowego,
- b) otwór wlotowy jest zawsze mniejszy od otworu wylotowego,
- c) zależy to od szeregu czynników, m.in. rodzaju broni i materiału, z którego wykonana jest przeszkoda.

12. Do badań pisma ręcznego nie powinny być używane kserokopie dokumentów, gdyż:

- a) kserokopia nie oddaje w pełnym stopniu struktury pisma,
- b) kserokopia nie oddaje cech motoryki pisma,
- c) jest to nieprawda, kserokopia dokumentu jest pełnowartościowym materiałem do badań pisma ręcznego.

13. Zabezpieczając współczesny banknot o nominale 50 złotych wykorzystano:

- a) znak wodny, mikrodruk, pasek ochronny,
- b) znak wodny, włókna barwne, mikrodruk,
- c) znak wodny, pasek ochronny, kinegram.

14. Symbol $LD_{50} = 2$ oznacza:

- a) dawkę śmiertelną trucizny wynoszącą 2 mg dla 50% populacji,
- b) dawkę śmiertelną trucizny dla 50% populacji wynoszącą 2 mg trucizny na 1 kg masy ciała,
- c) dawkę śmiertelną trucizny dla 50% populacji, wynoszącą 2 gramy.

15. Wybuch elektryczny (elektrowybuch) to zjawisko spowodowane przez chwilowy, gwałtowny przepływ prądu elektrycznego w dielektryku:

- a) to prawda, może on nastąpić przy przepływie prądu w gazie, cieczy lub ciele stałym.
- b) to nieprawda, nie istnieje coś takiego, jak elektrowybuch,
- c) to prawda, jednak elektrowybuchy zdarzają się praktycznie jedynie w środowisku gazowym.

16. Termin „kontaminacja” oznacza:

- a) zanieczyszczenie próbek DNA obcym DNA,
- b) namnożenie znikomej ilości DNA,
- c) w przypadku badania próbek medyczo-sądowych DNA, zamplifikowanie nawet kilkunastu polimorficznych systemów w jednej mieszaninie reakcyjnej.

17. Zaznacz prawdziwe twierdzenie odnoszące się do etapu formowania się zeznań:

- a) słabe emocje wpływają dodatnio na spostrzeganie, bo aktywizują uwagę, mocno wyrażone emocje uwagę zaburzają,
- b) przy ocenie ilości świadkowie mają tendencję do zaniżania wielkości mniejszych niż 10,
- c) kobiety posiadają większą zdolność percepcji przy ogólnej obserwacji, mężczyźni - przy obserwacji szczegółów.

18. Pozornie dodatnia próba wodna płuc noworodka oznacza, że:

- a) dziecko urodziło się żywe, wykonywało ruchy oddechowe lecz nie mogło zaaspirować powietrza do płuc, np. z powodu przeszkody tkwiącej w drogach oddechowych,
- b) dziecko urodziło się żywe,
- c) niepowietrzne płuca uległy rozkładowi gnilnemu lub przy próbie resuscytacji martwego noworodka zastosowano sztuczne oddychanie metodą usta-usta.

19. Tzw. zeznanie ślepe to:

- a) zeznanie, w którym świadek podaje nie to, co sam w pełni spostrzegł, ale co w kontekście z treścią spostrzeżenia wydaje mu się logiczne i oczywiste,
- b) zeznanie świadka, który nie był w ogóle obecny przy zdarzeniu, a został „podstawiony” w celu prowadzenia w błąd organu procesowego i skierowania sprawy na błędny trop,
- c) zeznanie, w którym dominują konfabulacje, jest ono charakterystyczne dla osób z patologicznymi zaburzeniami pamięci.

20. Zasady protokolowania wymagają by:

- a) pomijać w protokole pytanie, na które otrzymano odpowiedź wymijającą,
- b) wpisywać do protokołu każde pytanie uchylone przez kierującego czynnością,
- c) wpisywać do protokołu - w dosłownym brzmieniu - każde pytanie zadane dziecku, w celu późniejszej oceny relacji dziecka i sposobu jej uzyskania.

Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. Dra Jana Sehna
V TURNIEJ WIEDZY KRYMINALISTYCZNEJ
Kraków, 14–16 kwietnia 1999 rok

21. Właściwości psychiki małych dzieci powodują, że do pewnego wieku dostrzega ono wyłącznie to, co odpowiada jego aktualnemu stanowi emocjonalnemu. W związku z tym należy w zasadzie wykluczyć występowanie w charakterze świadków dzieci w wieku do:
- a) 2 lat,
  - b) 4 lat,
  - c) 6 lat.
22. Okazanie „puste” to:
- a) okazanie, w którym osoba rozpoznająca nie rozpoznała żadnej z okazywanych jej osób,
  - b) okazanie, w którym w paradzie identyfikacyjnej nie bierze udziału rzeczywisty sprawca czynu (celem jest weryfikacja rzetelności spostrzeżeń rozpoznającego),
  - c) okazanie, które jest „formalnością”, gdyż osoba rozpoznająca już wcześniej rozpoznała sprawcę, np. w toku okazania pośredniego lub okazania bezpośredniego nie aranżowanego.
23. Na zdjęciu sygnalitycznym profilu znajduje się zawsze tabliczka informacyjna. Na tabliczce, obok określenia komendy rejonowej policji, znalazły się następujące oznaczenia: 176/91 - 94 - K. W tym przypadku liczba „94” oznacza:
- a) wzrost fotografowanego,
  - b) wagę fotografowanego,
  - c) wzrost i kolor włosów fotografowanego.
24. Działania zaporowe to:
- a) forma pościgu polegająca na zablokowaniu domniemanej drogi ucieczki sprawcy przestępstwa,
  - b) metoda współpracy z osobami zaufanymi, polegająca na niedopuszczeniu do ukrycia się podejrzanego w hotelu, szpitalu, schronisku czy też innej instytucji zapewniającej mu mieszkanie i utrzymanie przez dłuższy czas,
  - c) wystawienie posterunków policji uniemożliwiających wejście osobom niepożądanym na miejsce zdarzenia, które poddawane jest aktualnie oględzinom.
25. Profilowanie psychologiczne to:
- a) wstępna faza ekspertyzy poligraficznej (wariograficznej) pozwalająca na stwierdzenie stopnia odporności badanego na stres spowodowany badaniem, a pośrednio na ocenę wyników ekspertyzy,
  - b) metoda (w zasadzie grupowej) identyfikacji sprawcy przestępstwa, prowadząca, przy wykorzystaniu wiedzy kryminalistycznej, psychologicznej, psychiatrycznej i medyczno-sądowej, do określenia danych o jego wieku, płci, rasie, wadze, wzroście, miejscu zamieszkania, znajomości ofiary, uprzedniej karalności i motywie działania,
  - c) pomocnicza w relacji do metody językowo-treściowej, technika ustalania autorstwa pisma ręcznego (tylko do tekstów długich), w przypadku, gdy wykonawca tekstu nie jest jego autorem.
26. W przypadku DNA mitochondrialnego:
- a) dziedziczone jest ono na takich samych zasadach, jak DNA jądra komórki,
  - b) dziedziczone jest ono tylko po matce,
  - c) dziedziczone jest ono wyłącznie po ojcu.

27. Szybkość, trwałość, zakres, wierność i gotowość są cechami:

- a) procesów myślenia,
- b) spostrzegania,
- c) pamięci.

28. Zaletą metody ujawniania śladów linii papilarnych za pomocą metody metalizacji próżniowej jest przede wszystkim:

- a) prostota i łatwość przeprowadzenia,
- b) możliwość ujawniania śladów na tak trudnych podłożach, jak skóra ludzka czy tkaniny,
- c) możliwość ujawniania śladów starych, liczących nawet kilka lat.

29. Zakreśl zdanie nieprawdziwe:

- a) ślady czerwieni wargowej są indywidualne dla każdego człowieka, podobnie jak ślady linii papilarnych, stąd umożliwiają identyfikację indywidualną osób, od których pochodzą,
- b) ślady czerwieni wargowej, podobnie jak ślady linii papilarnych, podzielić możemy na trzy główne grupy - co odpowiada identyfikacji grupowej - ślady liniowe, oznaczone literą „L”, siateczkowe, oznaczone literą „S” oraz nieokreślone, oznaczane literą „N”,
- c) ślad czerwieni wargowej może być przedmiotem opinii nie tylko cheiloskopijnej, może być także poddany np. ekspertyzie biologicznej, mającej na celu ustalenie właściwości serologicznych śliny.

30. W przypadku badań identyfikacyjnych włosów:

- a) stwierdzić jedynie można, czy jest to włos ludzki czy zwierzęcy, ewentualnie barwa włosa uprawdopodobnić może, w przypadku włosa ludzkiego, przypuszczenie, że pochodzi on od konkretnej osoby,
- b) cechy włosa, takie jak długość i kształt, barwa, wygląd końca wolnego, rysunek otoczki, właściwości rdzenia, rozmieszczenie pigmentu, grubość włosa, schorzenia i zanieczyszczenia, pozwalają na dokonanie identyfikacji grupowej,
- c) cechy włosa, takie jak długość i kształt, barwa, wygląd końca wolnego, rysunek otoczki, właściwości rdzenia, rozmieszczenie pigmentu, grubość włosa, schorzenia i zanieczyszczenia, pozwalają na dokonanie identyfikacji indywidualnej.

31. Badanie śladów paznokci w postaci rys jest przeprowadzane:

- a) w pracowni biologicznej, gdyż chodzi o ślad biologiczny,
- b) w pracowni mechanoskopijnej, gdyż jest to typowy ślad mechanoskopijny,
- c) żadna z tych odpowiedzi nie jest w pełni kompletna.

32. Pojęcie antagonizmu w toksykologii oznacza:

- a) działanie dwóch trucizn, wzajemnie znoszące się na drodze chemicznej bądź farmakologicznej,
- b) oddziaływanie dwóch trucizn o przeciwstawnym działaniu, stąd o skutkach sumujących się,
- c) wzajemną relacje pomiędzy dwoma środowiskami: organizmem i działającą na niego substancją trującą.

33. W przypadku wybuchu w terenie pozostałością po nim jest najczęściej lej, na dnie którego znaleźć możemy biały proszek. Jest to:
- a) pozostałość materiałów pirotechnicznych użytych do spowodowania wybuchu,
  - b) pozostałość urządzenia wybuchowego,
  - c) gleba zmielona siłą wybuchu.
34. Pseudoreminiscencje - wspomnienia prawdopodobne ale nieprawdziwe są charakterystyczne dla świadków będących:
- a) psychopatami,
  - b) paranoikami,
  - c) upośledzonymi umysłowo.
35. Intelktualne treści stanowiące wiedze organu procesowego o faktach dowodowych, powziętą w toku czynności procesowych, to:
- a) źródła dowodowe,
  - b) środki dowodowe,
  - c) nośniki środków dowodowych.
36. Zaznacz zdanie fałszywe:
- a) pozycja kolankowo-łokciowa zwłok zwęglonych jest wynikiem działania płomienia na ciało, który powoduje kurczenie się mięśni, wobec przewagi mięśni - zginaczy ciało przybiera taką właśnie pozycję,
  - b) w patomechanizmie śmierci przez powieszenie największą rolę odgrywa działanie pętli na tętnice szyjne, ich zaciśnięcie zachodzi już przy użyciu siły 16 kG,
  - c) przetoczenie krwi konserwowanej wprost z butelki wyjętej z chłodni, mającej temperaturę +4 ° C lub niższą (ale wyższą od temperatury 0 ° C) może spowodować komplikacje w postaci zgonu chorego z powodu wyziębienia organizmu.
37. Przepisy kpk zezwalają na konfrontowanie osób przesłuchiwanym. Konfrontację można przeprowadzić jednocześnie:
- a) wyłącznie między dwiema osobami - tak stanowią przepisy,
  - b) między dwiema osobami - przepisy nie ustanawiają tu limitu liczbowego, ale wynika to z ich wykładni, praktyki oraz stanowiska większości przedstawicieli nauki,
  - c) między dowolną liczbą osób, co wynika z wykładni przepisów, praktyki, stanowiska większości przedstawicieli nauki, a także z zasady ekonomiki procesowej.
38. W przypadku przesłuchania w celu odtworzenia wyglądu osoby, źródłem portretu jest:
- a) artysta grafik rysujący portret według zeznań świadka,
  - b) identyfikator - przyrząd za pomocą którego tworzy się portret z poszczególnych elementów składowych umieszczonych na foliach,
  - c) świadek.

39. Materialne zabezpieczenie śladu ujawnionego na miejscu oględzin polega na:

- a) zaopatrzeniu go w tzw. przywieszkę, przymocowaną w sposób uniemożliwiający jej oderwanie od śladu bez naruszenia pieczęci i zawierającą podstawowe dane o śladzie (numer w protokole, datę, sposób ujawnienia, itp.),
- b) zabezpieczeniu śladu w sposób uniemożliwiający dokonanie w nim jakichkolwiek zmian (np. zabezpieczenie przed gniciem, wysychaniem, parowaniem, skruszeniem, itp.),
- c) wpisaniu do wykazu dowodów rzeczowych i zamknięciu w specjalnie do tego przystosowanym pomieszczeniu w prokuraturze bądź budynku policji.

40. W przypadku świadków tego typu brak logicznych powiązań jest jednym z kryteriów szczerości zeznań. Należy jednak uzyskać od tych świadków w pierwszej kolejności relację spontaniczną. Chodzi tu o:

- a) osoby pod wpływem alkoholu,
- b) osoby upośledzone umysłowo,
- c) małe dzieci.

41. W przypadku dokonywania oględzin:

- a) fotografujemy ślady, których w całości nie możemy zabezpieczyć (np. rozległa plama krwi),
- b) fotografujemy te ślady, które zabezpieczamy,
- c) fotografujemy wszystkie ślady ujawnione.

42. Skrawek, muszla, grobelka, to:

- a) elementy budowy czerwieni wargowej,
- b) elementy budowy małżowiny usznej,
- c) nazwy minucji.

43. W przypadku identyfikacji śladów zapachowych, z punktu widzenia wiarygodności badań (biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo przypadkowego wskazania), najkorzystniejsze będzie przeprowadzenie:

- a) 4 prób identyfikacyjnych przez 3 psy,
- b) 6 prób identyfikacyjnych przez 2 psy,
- c) 12 prób identyfikacyjnych przy użyciu 1 psa.

44. Automatyczny system identyfikacji AFIS umożliwia, przy użyciu komputera, automatyczną identyfikację:

- a) śladów linii papilarnych,
- b) śladów broni palnej,
- c) kodu genetycznego.

45. Wiek człowieka, przebyte przez niego choroby, znamiona zawodowe, przyzwyczajenia, to czynniki wpływające bezpośrednio na kształt:

- a) linii papilarnych,
- b) czerwieni wargowej,
- c) linii chodu.

46. Badania antropologiczne oraz typologiczne, ustalenie wieku, płci, cech indywidualnych osobnika, kontrola wykonania rekonstrukcji graficznej, rekonstrukcja właściwa, to fazy postępowania w przypadku:
- a) rekonstrukcji wyglądu metodą Gierasimowa,
  - b) identyfikacji metodą superprojekcji,
  - c) odtwarzania wyglądu przez plastyka na podstawie zeznań świadków.
47. Szerokość kroku, to najkrótsza odległość od linii łączącej ślady stóp prawych do linii łączącej ślady stóp lewych (linia biegnie przez środki tylnych krawędzi obcasów). Szerokość kroku wynosi od kilku do dwudziestu kilku centymetrów. Szerszy krok zwykle stawiają:
- a) mężczyźni,
  - b) kobiety,
  - c) nie istnieje żadna zależność szerokości kroku od płci.
48. Ślad pieczęci odbitej w laku, jest śladem:
- a) wgłębionym statycznym,
  - b) wgłębionym dynamicznym,
  - c) powierzchniowym odwarstwionym dynamicznym.
49. Ślad nadtopienia instalacji elektrycznej pod wpływem wysokiej temperatury, jest śladem:
- a) termicznym zjawiskowym kontaktowym,
  - b) termicznym substancjalnym,
  - c) termicznym zjawiskowym bezkontaktowym.
50. Metoda wahadłowa Herberta, to metoda stosowana w mechanoskopii, służąca do określenia:
- a) wytrzymałości materiału na rozciąganie,
  - b) własności magnetycznych materiału,
  - c) twardości materiału.